

SAYIN SÜLEYMAN ÇELEBİ'YE AÇIK MEKTUP

Aydınlık Dergisi, 15 Temmuz 2007

Yıldırım Koç

Sayın Başkan,

9 Temmuz 2007 günü beni telefonla arayarak, Aydınlık'ta yayımlanan "DİSK Genel Başkanı Doğru Söylemiyor" yazıma ilişkin eleştirilerinizi iletiniz. Bu konuda, adım verilmeden, bir gazetede yayımlanan bana yanıt niteliğindeki bir yazıyı okumamı istediniz. Yazıyı okudum. Sizi aradım. Çok meşguldünüz. Konuşma imkanı olmadı. Telefon konuşmamızda yazıyla ilgili açıklama gönderebileceğinizi söylemiştim. Yanıt olarak, Ulusal Kanal'la ve Aydınlık'la hiçbir ilişkinizin olmasını istemediğinizi belirttiniz. Ama en azından bazı arkadaşlarınızın Aydınlık'ı izlediğini biliyorum. Bu nedenle eksik kalan telefon görüşmemizi buradan sürdüreceğim. Açıklama gönderirseniz burada yayımlarım. Görüşmek isterseniz telefonlarımı biliyorsunuz.

Sayın Başkan,

Anlaşamadığımız konu, Türkiye'de çalışma yaşamının demokratikleştirilmesinde ILO'nun ve ILO'de etkili olan güçlerin rolüdür. Teknik konulardaki hatalarınızın tartışılmasının temelinde de bu fark yatıyor.

Size biraz ILO anlatayım. Anlaşıldığı kadarıyla, arkadaşlarınız arasında bu konuyu amatörlik düzeyinin ötesinde bilen pek yok.

ILO, emperyalist ülkelerin 1919 yılında Komünist Enternasyonal'e karşı kurdukları bir yapıdır. Çalışma yaşamına ilişkin çeşitli kitapları olan bir profesörün bile 5-6 yıl önce yayımlanan bir kitabında iddia ettiği gibi bir işçi örgütü değildir. İlk bakışta demokratik bir yapıya sahip olduğu zannedilir. Finansmanın yüzde 75'ini 6-7 ülke sağladığı için, aslında son derece anti-demokratik bir yapıdır. ILO'nun izlediği politikalar, emperyalist ülkelerin dış politika stratejilerine göre belirlenir. Sovyetler Birliği 1934 yılına kadar bu örgüte üye olmadı. Türkiye'nin üyeliği de 1932 yılındadır. Sovyetler Birliği 1940 yılında ILO üyeliğinden ayrıldı ve 1954 yılında yeniden üye oldu. Bizim bugün kullandığımız en önemli ILO Sözleşmeleri (87, 98) ve kullanmamız gereken 94 sayılı Sözleşme, 1948 ve 1949 yıllarında, Soğuk Savaş'ın en sert biçimde yürütüldüğü yıllarda kabul edildi. Bu Sözleşmelerde yer alan hakları büyük ölçüde genişleten ILO Yönetim Kurulu Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi de 1951 yılında oluşturuldu. Atılan her adım, Soğuk Savaş'ta emperyalist güçleri güçlendirmeye yönelikti.

Anlaşıldığı kadarıyla, Türkiye'de çalışma yaşamının demokratikleştirilmesinde umutlarınızı ILO'ya ve ILO'da etkili olan güçlere bağlamışsınız.

ILO'nun hiçbir yaptırım gücü yoktur. ILO, onayladığı Sözleşmelerin gereklerini yerine getirmeyen ülkeleri üyelikten atmaz, onlara para cezası vermez. Kuruluşundan beri uyguladığı en sert yaptırım, Birmanya ile ilgilidir. ILO Anayasasındaki ilgili hüküm ilk kez 2000'li yıllarda Birmanya ile ilgili olarak kullanılmıştır. ILO ile ilgilenen arkadaşlarınız ILO yaptırımlarının en sertini konusunu inceleyip size daha ayrıntılı bilgi verebilirler.

ILO'da 1960'lı ve 1970'li yıllarda sosyalist ülkeler ve onlarla birçok konuda birlikte davranan bağlantısızlar hareketi sayesinde emperyalist ülkelerin gücü önemli ölçüde kırılmıştı. Ancak özellikle 1991 sonrasında ILO iyice emperyalist ülkelerin bir aleti konumuna sokuldu. Kulislerde belirlenen politikalar demokratik bir görünüm altında ustaca tezgahlanır. Amatör izleyiciler de bu sürece kendilerinin de katıldığını zannederler. ILO'daki işçi grubuna da, kendi sermayedarlarını ve hükümetlerini "sosyal ortak" olarak gören ve onu uygun davranan emperyalist ülke sendikaları hakimdir. "Uluslararası işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi"

denilen, emperyalist ÷lkelerin ve sermayedarların işbirlikçileridir; Engels'in ifadesiyle "burjuva proleterler"dir.

Peki, ILO hiçbir işe yaramaz mı?

2004 yılından beri çok işimize yarar hale geldi. Yalnız bu konuyu anlayabilmek için uluslararası hukuktan ve ÷lkemizdeki çalışma mevzuatından iyi anlayan bir hukukçuya ihtiyacınız var. Amatörler işinize yaramaz. ILO, kendi yaptırım gücü nedeniyle değil, doğrudan uygulanırlık kazanmış olan ILO Sözleşmelerinin Türk yargısı tarafından değerlendirilmesinde bilirkişi olarak kullanılabilceğinden önemlidir. Bu konuda son örnek, işkollarına ilişkin olarak Yapı Yol-Sen'in başvurusuna ILO Yönetim Kurulu Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'nin 2007 Haziran'ında Yönetim Kurulu tarafından oy birliğiyle onaylanan son derece önemli karardır. Bu karar, Anayasa'nın 90. maddesinde yapılan değişiklik sonrasında yargıya yapılacak başvurularda kullanılacak son derece önemli bir araçtır. İyi bir hukukçunuz varsa, ILO'nun internet sitesinden 6 sayfalık bu karara ulaşabilir. Bulamazsanız, ben elektronik ortamda iletebilirim.

Sayın Başkan,

ILO Uluslararası Çalışma Konferansı'nın her yıl Cenevre'de yapılan yıllık toplantılarına katılmakla ILO öğrenilmiyor. Birçok katılımcı Cenevre'de kaldığı süreyi ne yazık ki Uluslararası Çalışma Konferansı genel kurul ve komite toplantılarına katılarak veya çok zengin bir kaynak olan ILO kütüphanesinden yararlanarak geçirmek yerine, başka seçenekleri tercih ediyor. Bu toplantılarda Türkçe'nin kullanılmaması da büyük sıkıntı yaratıyor. Bir yabancı dili, sözlüğe başvurmadan anlayabilecek ve konuşabilecek kadar iyi bilmiyorsanız, bu çalışmalara katılamazsınız. Bu çalışmalarda yanda oturan bir çevirmenin yardımıyla konuyu izlemek de olanaksızdır. Bu nedenle her yıl ILO Uluslararası Çalışma Konferansı toplantılarına katılıyor olmanıza rağmen konuyu izlemekte karşılaştığınız zorlukları anlayışla karşılıyorum. Ancak önerim, konunun bütünlüğüne vakıf olmayan ve işin teknik ayrıntılarını bilmeyen arkadaşlarınızın amatörlüğünü aşmanızdır.

Saygılarımla.